



Paddere klutsen

Johan Heirman

In een lang vervlogen Era, toen de dieren nog spraken en er nog geen internet was, legden de vogeltjes fideel volgens afspraak hun eitjes in mei. Dit jaar lagen die van de koolmees al op 4 april in het kastje achter in mijn stadstuin. Op 21 april bleken ze uitgebroed en zaten er 6 paddere klutsen¹ in het nest. Naar het schijnt een lokale primeur. Ook in de nesten van merel en pimpel bleken op de Feestdag van de Arbeid al jongen te zitten piepen. Op 7 mei kwam mezen-Jenny, al meer dan dertig jaar de schrik van alle koolmezen in Groot-Gent, de bijna vliegvlugge jongen en hun nog aantoonbaar jeugdige mama wegen, meten en van gekleurde ringetjes voorzien. Papa koolmees liet zich echter niet ringeloren door de sluwe vangtrucs van Jenny, en bleef maar op een tak boven de kast zitten schelden. Na dat bezoek waren de mezenouders beduidend alerter en weigerden ze nog de kast in te gaan zolang ik zelfs maar van verre bleef toekijken, een uiting van gezond wantrouwen. Is het vroege broedseel een blijk van vermetel vertrouwen, of een slimme investering met het oog op de opwarming van de

aarde? De toekomst zal het uitwijzen. Misschien niet toevallig dat het koolmeesmamaatje nog zo jong is. Dan durf je al eens wat meer risico nemen. Als u dit leest zijn ze uitgevlogen.

Wat hier ook van zij, op 29 april, bijna Koninginnedag, gingen de honingbijen, die al vijftien jaar onder de dakgoot van mijn huis logeren, massaal aan het zwermen. Ook dat is nog nooit vertoond. Blijkbaar zaten dit jaar eind april de raten al vol. Meestal is dat in de tweede helft van juni.

Omdat het de voorbije winter een schijntje kouder was dan we de laatste jaren gewend waren had iedereen het meteen weer over een erg strenge winter en werd het hele klimaatverhaal door veel mensen al naar het rijk der fabelen verwezen. Hoe kort is toch het menselijk geheugen, en hoezeer vergissen ze zich! Het is niet omdat de olijfboom en de bougainvillea die je in een vlaag van vermetel vertrouwen van het tuincentrum had meegebracht, het lieten afweten, dat je van een strenge winter kunt spreken. Halfweg vorige eeuw, toen hadden we

strenge winters, toen bevroor zelfs de hulst en de klimop, én de Noordzee. Het klimaat warmt op, écht. De mezen weten dat, en ook Albert, mijn oude buurman in Lierde, weet dat. Zijn eerstelingen² waren al begin april de grond in gegaan, begin mei stonden ze al twintig centimeter hoog. Vroeger luidde het: 'Au mois d'avril, ne te découvres pas d'un fil; au mois de mai, fais ce qui te plait'³. Vroeger, toen mocht je geen prinsessenbonen planten voor 14 mei, want tot die datum was er kans op nachtvorst. Die oude weerspreuken en ijsheiligen kunnen we nu stilaan wel opbergen, al kan er altijd nog een dipje komen in de grafiek als er weer eens IJslandse vulkaan gaat pruttelen of als er een extra grote ijsberg de Noordzee in komt gedreven. Hopen dat alles wel bij het oude zal blijven, dat is pas vermetel vertrouwen.

¹ paddere kluts: naakt vogeljong (gewesttaal, Waasland, B).

² eerstelingen: in Vlaanderen erg populaire vroege aardappelvariëteit.

³ haal nog geen draad van je lijf in april, doe in mei je wat je wil.